

פתרון לשאלון תנ"ך דתי - 2212

הערה: פתרון זה אינו מחייב, והינו על דעתנו בלבד. יתכנו תשובות נוספות שיתקבלו בעת בדיקת המבחן. בחלק מהשאלות אנו מפנים אתכם לנוסחת ההצלחה בתנ"ך ממ"ד, שאלון בקיאות 2212.

1.א.1. משה ביקש להיכנס לארץ הטובה, למרות גזרת ה', אך ה' מסרב בתוקף, ומבקשו לא לבקש עוד בקשה זו.

2. להכין את יהושע לתפקיד יורשו, ולעלות לראות את הארץ מהר נבו.

1.ב. ע' 24. נימוק אישי- "ולמה חשוב"... , נימוק לאומי- ספורנו.

2. ע' 111 – הסבר עפ"י המדרש.

1.ג. מידת הענווה, לא לבקש פרוטקציה בזכות מעלתם... .

2. רש"י- בגללכם. ספורנו- בשבילכם.

2.א.1. "דברים" כ"ב- טעינה, "שמות"- פריקה.

2. שגם בעה"ב חייב לעזור בעבודה, ואם לא, פטורים מהמצוות.

1.ב. ע' 76 – "שימו לב".

1.ג. הכוהן- פטור, כי יש "התנגשות" בין "עשה" ל"לא תעשה"- סיבה הלכתית.

הזקן פטור מטעמי כבוד.

2. יש לראות מה היה הדין, אילו האדם היה צריך לעשות לעצמו עבודה כזו. אם היה

עושה לעצמו, חייב גם במצווה.

3.א. שיקום- להלוות, לשמוט חוב. שמירה- לא להיכנס לביתו לקחת משכון. חינוך-

לבטוח בה' שיפצה על "אובדן" ההלוואה בשמיטה, או על הלוואה בלי רבית, וכד'.

1.ב. ע' 29 למטה- מתי חלה...

2. משיגים שוויוניות בחברה, ע"י שיקום העני, בזה ששומטים חובותיו, ומחזירים שדותיו

ביובל.

1.ג. כי הוא עובד ומרוויח כרגיל, אז אין לו בעיה כלכלית, כמו ליהודי השובת מעבודה.

2. כי הוא יכול היה לחכות עוד קצת, ואז היה פטור מלהשיב.
- 4.א.1.** "לא ירבה לו סוסים", "לא ירבה לו נשים".
2. "וכסף וזהב לא ירבה לו". זה עלול להוליך את האדם לגאווה.
- ב. ע' 94- "מצוות מלך", וע' 95- רמב"ן.
- ג. 1. שאין לאדם רגיל סיבה להתגאות.
2. "ותמלא ארצו כסף וזהב", "ותמלא ארצו סוסים". עושר זה גרר שם ע"ז.
- 5.א.** פרק ז'- מלחמת מצווה (7 העממים), ופרק כ'- מלחמת רשות (ערים רחוקות).
- ב. 1. הפשט- אסור לכרות עץ פרי. אך עפ"י חז"ל, אם הכריתה היא לצורך המלחמה, מותר.
2. ע' 62- פס' י"ט.
- ג. 1. תחום המזון, ותחום הכלים השימושיים.
2. שהלוחם "יפרוק עצביו" המתוחים על העצים.
- 6.א.1.** כי הנבואה שלהלן עוסקת במקדש.
2. המבנה: פס' ג'- "כלל", ופס' ד'- ז'- פרטים לכלל. פס' ח'- כלל, פס' ט'- י"א- פרטים.
- ב. 1. שעצם קיום המקדש מגן עליהם, למרות חטאיהם הרבים והכבדים. ה' לא ייתן שיפגעו ב"ביתו". או: הם סבורים, שעבודת ה' שם, מכפרת על חטאיהם.
2. ע' 136- "ומדוע חרב"...
- ג. 1. שהוא אוהב את העם, דואג להם, ולכן מתפלל עליהם.
2. בגלל שה' כל כך כועס, הוא לא ישמע לתפילה.
- 7.א.1.** ע' 145 למעלה, רד"ק.
2. ע' 145 הפסקה למטה, וע' 146 למעלה.
- ב. 1. כי גם יריביו נביאי השקר עושים כך, לכן רצה הוא לחזק דבריו. זה "עובד" טוב במיוחד אצל עמים עובדי אלילים, הרגילים בכך.
2. ע' 145- "לא מעשה יחיד".

- ג.1. "עבדי". הקושי: זה תואר לצדיקים, ולא לאויבי ה'!?
2. שניהם שליחי ה', והם בכל זאת נענשים, כי עשו רעה יותר ממה שציפה ה' מהם.
- 8.א.1.** ע' 157 – תפילת הנביא.
2. ע' 158 למטה- "שאלה".
- ב.1.** ע' 159 למטה- "אומרים חז"ל.
2. ע' 160- תשובת ה', והמשך ב161.
- ג.1. למה מתפלל הנביא רק אחרי גמר הקניין?! הרי עפ"י סיבת תפילתו, הוא יכול היה לעשות כן, ברגע שקיבל את הציווי!
2. שיש לעשות מעשים, שיהיו לשם שמים בלבד, הן ביחס לאדם ופנימיותו, והן ביחס לסביבה- שמעשיו לא יעוררו חשד, או תמיהה. (ניתן לחשוב על רעיונות נוספים).
- 9.א.1.** בשנה השנייה לעליית זרובבל, בחודש השני- אייר.
2. ע' 170 – "רגשות מעורבים".
- ב.1+2.** ע' 196 למטה- "לא הבינו...".
- 10.א.1.** ע' 173 למטה.
2. ע' 174- שתי הפסקאות למעלה.
- ב.1.** ע' 193 למטה- זעקת העשוקים.
2. ע' 195 פסקה עליונה, וכן בהמשך- ביטול חובות.
- 11.א.1.** ע' 198 למעלה.
2. ע' 199 למעלה- "מדוע אין"...
- ב.1.** ע' 199- "בתקיפות ונחישות". ע' 200- בעיית נישואי תערובת.
- 12.א.1.** ע' 209- "חבל שנולדתי"- 3 שורות אחרונות.
2. גם ירמיה מקלל את יום הולדתו- "ארור היום אשר ילדתי"... והיה רוצה למות כבר ברחם, או מיד ברגע שנולד- "אשר לא מותתני מרחם"... וגם איוב אמר- "יאבד יום אולד בו", "למה לא מרחם אמות".

- ב.1. מנוחה, ושוויון בין מעמדות, ראה ע' 209 – "שוויון רק...".
2. לא, כי איוב קילל את יום לידתו, ולא את האל, כרצון השטן.
- 13. א.1.** דמיון- מקבל עליו את הדין מבלי לערער, או להתלונן, ודאי לא מקלל, או מטיח דברים. הבדל- בפרק א' הוא מברך את ה', ובפרק ב' לא. (ניתן לומר דברים נוספים).
2. "תם ורשע הוא מכלה"- אין הבחנה בין צדיק ורשע- אין שכר ועונש. ויש שם עוד דברים קשים על אי צדק מאת ה', וכד'.
- ב.1. במקום לנחמו, הם האשימוהו שהוא כרשע.,
2. כי בחטאים שבין אדם לחברו, חייבים קודם לרצות את הנפגע, ורק אם הוא סולח, גם ה' מוכן לסלוח. לכן אם איוב יתפלל, משמע שסלח לרעים, ואז גם ה' יכול לסלוח.
- 14. א.1.** ע' 232 –שתי הפסקאות האחרונות. או: לאדם יש חכמה לפעול בעולם כמעט ככל שיחפוץ: ליצור, לגלות, לשנות, וכד'. אבל עם חכמה זו הוא לא יכול להשיג את סודות הבריאה, את עומק חכמת ה'.
2. שאת החכמה האלוקית אי אפשר למצא בעולם הגשמי הזה.
- ב.1. זו דוגמא לחכמת ה' בטבע, הלא מובנת לנו. כמו שאין אנו יודעים הרבה פרטים באשר לגשם, כך אין אנו יכולים להבין את הנהגת ה' בעולם.
2. מ"דברים" עולה, שיש מקומות בעולם, שם יורד גשם, ויש מקומות שלא. זה דומה לדברי איוב, המדבר על חלוקה שעשה ה' בעולם, כמה גשם ירד בכל מקום. אם כן, למצרים, שהיא אזור מדברי, הקציב ה' פחות מים, כדברי איוב. לכן יש להשקותה ברגלים- להביא מים מהנילוס. ולכנען קצב ה' יותר גשם... (אולי ניתן לומר גם דברים אחרים...).
- 15. א.** תפילת ירמיה אכן פותחת בשבחי ה' – פס' י"ז- כ"ב, ורק בפס' כ"ד- כ"ה הוא שואל את מה שרצה להבין.
- ב. כל אחד לפי בחירתו.